

అడవులు

అడవులు (Forests)

❖ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గల అరణ్యాలు :

- * ఆర్ధఅకురాల్చు అరణ్యాలు (Moist Deciduous Forest)
- * అనార్ధలేదా శుష్క అకురాల్చు అరణ్యాలు (Dry Deciduous Forests)
- * ముళ్ళజాతి అరణ్యాలు (Tiny Forests)
- * ఆటుపోటు అరణ్యాలు (Tidal Forests)

❖ ఆర్ధఅకురాల్చే అరణ్యాలు:

- * వర్షపాతం 100 సెం.మీ. – 200 సెం.మీ. మధ్యగల ప్రాంతాలలో ఈ అరణ్యాలు విస్తరించి ఉంటాయి.
- * ఈ అరణ్యాలలోని ముఖ్యమైన వృక్షజాతులు – వేగి, మద్ది, ఎగిస, సాల్, జిట్టెగి, బండారు మొదలగునవి.
- * సొల్పక్షాలను రైల్వే స్టేషన్ల తయారీలో ఉపయోగిస్తారు.

❖ అనార్ధఅకురాల్చు అరణ్యాలు :

- * వర్షపాతం 70 సె.మీ. – 100 సెం.మీ. మధ్యగల ప్రాంతాలలో ఈ అరణ్యాలు విస్తరించి ఉంటాయి.
- * ఈ అరణ్యాలు శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం, తూర్పుగోదావరి జిల్లాలలోని ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో ఎక్కువగా విస్తరించి ఉన్నాయి.
- * వృక్షజాతులు : టేకు, వెదురు, ఎర్రచందనం, శ్రీగంధం, వేపమొదుగ.
- * టేకును గృహ ఉపకరణ మాలతయారీలో ఉపయోగిస్తారు.
- * పేదవాని కలపగా పేరు గలది – వెదురు
- * ఎర్రచందనం కలప నుండి జంత్ర వాయిద్యాల (తీగతో చేసిన వాయిద్యాలు), ఔషధాలు తయారు చేస్తారు.

అడవులు

- * శ్రీగంధం చెట్లను పరిమళద్రవ్యాల తయారీలో ఉపయోగిస్తారు. ఇవి చిత్తూరు, అనంతపురం జిల్లాలలో కనిపిస్తాయి.

❖ ముళ్లజాతి అరణ్యాలు : (చిట్టడవులు)

- * కడప, కర్నూలు, అనంతపురంలో విస్తరించివున్నాయి.
- * 70 సెం.మీ.ల కంటే తక్కువ వర్షపాతంగల ప్రాంతాలలో ఈ అరణ్యాలు విస్తరించి ఉంటాయి. వీటినే చిట్టడవులు అని కూడా అంటారు.
- * వృక్షజాతులు: తుమ్మ, తంగేడు, రేగు.. మొ ||

❖ ఆటుపోటు అరణ్యాలు : మాంగ్రూవ్ అరణ్యాలు, మాడ అడవులు, టైడల్ అరణ్యాలు

- * నదులు సముద్రంలో సరిసేతీరంలో ఈ అరణ్యాలు ఉంటాయి. ఇవి అధికంగా గోదావరి, కృష్ణా ముఖద్వారాలలో ఉన్నాయి.
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గల టైడల్ అరణ్యాలను కోరింగ అరణ్యాలు అని పిలుస్తారు.
- * ఈ అరణ్యాలు తూర్పుగోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు జిల్లాలలో విస్తరించి ఉన్నాయి.
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అతిపెద్ద మాడ అడవి – కోరింగ (తూర్పుగోదావరి)
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో విస్తీర్ణం పరంగా అతిపెద్ద అరణ్యాలు – నల్లమల్ల అరణ్యాలు
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ కు రాబడిని తెచ్చి పెట్టిన అటవీ ఉత్పత్తి – వెదురు

❖ అటవీ ఉత్పత్తులు – ప్రసిద్ధ జిల్లాలు

ఎర్రచందనం	–	చిత్తూరు, నెల్లూరు, కడప (ముఖ్యంగా శేషాచలం అడవుల్లో)
శ్రీగంధం	–	చిత్తూరు, అనంతపురం
టేకు, వెదురు	–	తూర్పుగోదావరి
ఇప్పపువ్వు	–	కర్నూలు

అడవులు

అటవీవిస్తీర్ణం

- * భారతదేశ అటవీవిస్తీర్ణం : 7,01,673 చ.కి.మీ. (21.34%)
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీవిస్తీర్ణం : 36.88 ల"హెక్టార్లు 22.63%
- * భారతదేశ అటవీవిస్తీర్ణంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీవిస్తీర్ణం 9వ స్థానంలో ఉంది.
- * 2018 – 19 సామాజిక, ఆర్థిక సర్వే ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మొత్తం అటవీ విస్తీర్ణం : 36.88 ల"హెక్టార్లు
- * దట్టమైన సాంద్రత గల అటవీ ప్రాంతం (Very dense Forest): 1957 చ.కి.మీ
- * మధ్యరకం సాంద్రత గల అటవీ ప్రాంతం (Moderate Dense Forest) : 14051 చ.కి.మీ.
- * ఓపెన్ అటవీ ప్రాంతం (Open Forest) : 12139 చ.కి.మీ.
- * పొదలతో కూడిన అటవీ ప్రాంతం (Scrub Forest) : 9560 చ.కి.మీ.
- * మొత్తము అటవీ ప్రాంతం : 37707 చ.కి.మీ.
- * ఆంధ్రప్రదేశ్లో దట్టమైన సాంద్రత గల అటవీ ప్రాంతం అధికంగా గల జిల్లా : తూర్పుగోదావరి (1108 చ.కి.మీ.)
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో దట్టమైన సాంద్రత గల అటవీ ప్రాంతం లేని జిల్లాలు – శ్రీకాకుళం, కృష్ణా, అనంతపురం, చిత్తూరు.
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అటవీ విస్తీర్ణం అధికంగా, అత్యల్పంగా గల జిల్లాలు (వరుసగా) :

అత్యధికం	అత్యల్పం
* కడప (5407 చ.కి.మీ.)	* కృష్ణ (503 చ.కి.మీ.)
* తూర్పుగోదావరి (5129 చ.కి.మీ.)	* శ్రీకాకుళం (1305 చ.కి.మీ.)
* విశాఖపట్నం (5060 చ.కి.మీ.)	* విజయనగరం (1643 చ.కి.మీ.)

- * ఆంధ్రప్రదేశ్లో అత్యధిక అటవీ శాతం (అడవుల సాంద్రత) గల జిల్లా – విశాఖపట్నం
- * ఆంధ్రప్రదేశ్లో అత్యల్ప అటవీ శాతం (అడవుల సాంద్రత) గల జిల్లా – కృష్ణా

అడవులు

❖ అడవులవర్గీకరణ

- * అడవులను 3 రకాలుగా వర్గీకరిస్తారు. అవి
- * రిజర్వుడు అడవులు 2. రక్షిత అడవులు 3. ఇతర అడవులు
- * రిజర్వుడు అడవులు ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉంటాయి.
- * ఈ అడవులలోకి ప్రజలు ప్రవేశించడం, పశువులను మేపడం, కలపకోసం చెట్లు నరకడం వంటివి నిషేధం.
- * రక్షిత అడవులు కూడా ప్రభుత్వ రక్షణలో ఉంటాయి. కానీ ప్రజలు ప్రవేశించడం, పశువులను మేపడం, కలపను సేకరించడం వంటివాటికి కొంత అవకాశం ఉంటుంది.
- * రిజర్వుడు అడవు, రక్షిత అడవులు కాని ఇతర అడవులలో ఇటువంటి నిషేధాలు ఏమీ ఉండవు.

❖ ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీ అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ (APFDC)

- * 1974లో జాతీయ వ్యవసాయ కమిషన్ నిఫారనుల మేరకు ఏర్పాటు చేశారు.
- * ఉద్దేశం : కలప ఆధారిత పరిశ్రమల కొరకు భారీ స్థాయిలో మొక్కలు నాటడం.
- * కడప జిల్లాలోని ఇడుపులపాయ వద్ద రాజీవ్ ఎకో పార్కు అభివృద్ధి చేసింది.
- * అటవీ కరణలో భాగంగా NTPC, HPCL వంటి సంస్థలకు కన్వెల్టెన్సీ సేవలు అందిస్తుంది.
- * ఎర్రచందనం ఎగుమతి కొరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం కివి జెంటా వ్యవహరిస్తుంది.

❖ వన్యప్రాణి సంరక్షణ (Wildlife Conservation)

- * వన్యప్రాణులను 2 విధాలుగా సంరక్షిస్తారు అవి....
- * ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గల వన్యప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రాల సంఖ్య : 13 (విస్తీర్ణం : 8139.89 చ.కి.మీ.)
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 13 వన్యప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రాలు మరియు 3 జాతీయ పార్కులు 8,139.89 చ.కి.మీ. విస్తీర్ణంలో ఉన్నాయి. వీటి విస్తీర్ణం ఆంధ్రప్రదేశ్ అటవీ విస్తీర్ణంలో 22.53%, ఆంధ్రప్రదేశ్ విస్తీర్ణంలో 4.448%
- * వన్యప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రాలు : (2)

అడవులు

- * నేలపట్టువన్యప్రాణిసంరక్షణకేంద్రం
- * పులికాటవన్యప్రాణిసంరక్షణకేంద్రం
ఈరెండింటిని 1976 లో ఏర్పాటుచేశారు.
- * ప్రస్తుత ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చివరిగా గుర్తించబడిన వన్యప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రం – కంబాలకొండ (2002)
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అతిపెద్దవన్య ప్రాణి సంరక్షణకేంద్రం – రాజీవ్ గాంధీ WLS
- * 1971వ సంవత్సరంలో ఇరాన్లో రామ్సార్ అనే ప్రాంతంలో చిత్తడినేలలకు సంబంధించిన ఒక ఒప్పందం జరిగింది. దీనిని రామ్సార్ ఒప్పందం అంటారు.
- * రామ్సార్ ఒప్పందంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి చేర్చబడిన ఏకైక ప్రాంతం కొల్లేరు సరస్సు దీనిని 2002 ఆగస్టు 19న చేర్చారు.

❖ జాతీయపార్కులు (NP)

ఆంధ్రప్రదేశ్లో గల జాతీయపార్కుల సంఖ్య : 3

1. శ్రీశైలం – నాగార్జునసాగరా జాతీయపార్కు (గుంటూరు, ప్రకాశం, కర్నూలు)
2. శ్రీవెంకటేశ్వర జాతీయపార్కు (చిత్తూరు, YSR కడప)
3. ఇందిరాగాంధీ జాతీయపార్కు (విశాఖపట్నం)

❖ జూలాజికల్ పార్కులు

- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గల జూలాజికల్ పార్కులు – 2 అవి
 1. ఇందిరాగాంధీ జూలాజికల్ పార్కు – విశాఖపట్నం
 2. శ్రీవెంకటేశ్వర జూలాజికల్ పార్కు – తిరుపతి.వీటిని Central Zoo Authority గుర్తించింది.
- * ఆంధ్రప్రదేశ్లో అటవీశాఖచే 2 జింకలపార్కులు నిర్వహించబడుతున్నవి. అవి...
 1. కండలేరు జింకల పార్కు (25 హెక్టార్లు) – నెల్లూరు
 2. చిత్తూరు రిజర్వు ఫారెస్ట్ జింకల పార్కు (3.25 హెక్టార్లు) – చిత్తూరు

అడవులు

❖ జీవావరణకేంద్రాలు

- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గల ఏకైక జీవావరణకేంద్రం – శ్రీవెంకటేశ్వర (శేషాచలంకొండలు) (చిత్తూరు) దీనిని 2010 లో గుర్తించారు.

Sl. No	Protected Area	District	Sanctuary Area in Sq.Kms.
1	Coringa WLS	East Godavari	235.70
2	Kolleru WLS	West Godavari & Krishna	308.55
3	Krishna WLS	Krishna	194.81
4	Rajiv Gandhi WLS (Tiger Reserve)	Kurnool, Prakasam & Guntur	2131.31
5	Rollapadu WLS	Kurnool	6.14
6	GundlaBrahmeswara WLS (Extended Core)	Kurnool & Prakasam	1194.00
7	Sri Lankamalleswara WLS	YSR & SPS Nellore	464.42
8	Nelapattu WLS	SPS Nellore	4.58
9	Pulicat WLS	SPS Nellore	600.00
10	Koundinya WLS	Chittoor	357.60
11	SriVenkateshwaraWLS&SriVenkateshwaraNP(PartofS.V.WLS)	Chittoor	525.97
12	Kambalakonda WLS	Visakhapatnam	70.70
13	Sri PenusilaNarasimha WLS	SPSR Nellore & YSR	1030.90
14	Rajiv Gandhi NP	YSR	2.30
15	Papikonda NP	East Godavari & West Godavari	1012.90
Total			8139.89

ప్రాజెక్టు గర్

- * 1972వ సంవత్సరం వరకు భారత జాతీయ జంతువు సింహం.
- * 1973 ఏప్రిల్ 1న భారతదేశంలో ఆపరేషన్ టైగర్ ప్రాజెక్టును ప్రారంభించారు.
- * 1973 నుండి భారత జాతీయ జంతువు : రాయల్ బెంగాల్ టైగర్
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏర్పాటు చేయబడిన మొదటి టైగర్ రిజర్వ్ : నాగార్జునసాగర్ – శ్రీశైలం (1983)
- * భారతదేశంలో గల అతి పెద్ద టైగర్ రిజర్వ్ : నాగార్జునసాగర్ – శ్రీశైలం (ఆంధ్రప్రదేశ్ – తెలంగాణ)

Tiger Census - 2014

- * పులుల జనాభాను తొలిసారిగా 2006లో లెక్కించారు. అప్పటి నుండి ప్రతి 4 సంవత్సరములకు ఒకసారి లెక్కిస్తున్నారు.
- * ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గల పులుల సంఖ్య : 68

అడవులు

- * TIGER CENSUS -2018
- * 2006-95
- * 2010-72
- * 2014-68
- * 2018-74(AP&TS)
- * ఇందులో -AP లో 48 , TS లో 26
- * నల్లమల అడవులలో పులులు ఎక్కువగా ఉన్నాయి.
- * మొత్తము పులులలో సగం ఆత్మకూరు డివిజన్ జిల్లాల్లోనే ఉన్నాయి.
- * మొత్తము పులులు = 2967
- * ఎక్కువ ఉన్న రాష్ట్రం - మధ్యప్రదేశ్ - 526
- * కర్ణాటక - 524

❖ ప్రాజెక్ట్ ఎలిఫెంట్

- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గల ఏకైక ఎలిఫెంట్ రిజర్వ్ - కౌండిన్య (చిత్తూరు) దీనినే రాయల్ ఎలిఫెంట్ కేంద్రం అని కూడా అంటారు.
- * AP లో 2017 డేటా ప్రకారం - 65 ఏనుగులు ఉన్నాయి.

❖ జీవవైవిధ్యం (Bio-diversity)

- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 2,800 రకలావృక్షాలు మరియు 5,757 రకాల జంతువులు ఉన్నాయి.
- * జీవవైవిధ్య చట్టంను 2002లో చేశారు. ఈ చట్టం 2003 నుండి అమలులోకి వచ్చింది.
- * ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మొట్టమొదటి ఆవాసేతర జీవ వైవిధ్య పార్కు (Ex-Situ Bio-diversity Park)ను విశాఖపట్నంలో ఏర్పాటు చేశారు. దీనిని విశాఖపట్నం డాల్ఫిన్ కన్జర్వేటివ్ సొసైటీ ఏర్పాటు చేసింది.

❖ అడవులు ఆదాయ పనరులు

- * 2018-19 ఆర్థిక సంవత్సరం ప్రకారం :
- * ఎక్కువ ఆదాయం - వెదురు - 1528.69 ల "
- * ఎర్ర చందనం - 0 ల "
- * వెదురు తర్వాత - టేకు - 825.11 ల "
- * మొత్తము ఆదాయం - 26 కోట్లు

అడవులు

- * 2014 - 15 వరకు -100 % కేంద్రం నిధులు ఇచ్చేది .
 - * 2015 - 16 నుంచి 60 : 40 గ నిధులు కేటాయిస్తున్నాయి కేంద్ర- రాష్ట్రాలు.
 - * APలో -FOREST DEVELOPMENT AUTHORITYలు -22 వున్నాయి.
- ఇవి
- NATIONAL AFFORESTATION PROGRAME(NAP)
 - NATIONAL MISSION FOR A GREEN INDIA
 - NATIONAL MEDICAL PLANTATION BOARD(NHPB)
- లని Implementation చేస్తాయి.
- * NAP కింద 2018-19 లో కేంద్రం -481.27 ల||
 - * రాష్ట్రం -326.500 ల|| కేటాయించింది.

